

# JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA CAVALIEREILLE

## 1. Vahvistaminen

Käsitelty ja hyväksytty Suomen Cavalier Kingcharlesinspanieliyhdistys ry:n varsinaisessa kokouksessa 27.11.1994.

## 2. Rotujärjestö

Rotua harrastava yhdistys, Suomen Cavalier King Charles Spanieli r.y. perustettiin 16.3.1973. Yhdistyksen kotipaikka oli Lappeenranta. Vuonna 1987 yhdistyksen viralliseksi nimeksi tuli Suomen Cavalier Kingcharlesinspanieliyhdistys r.y. (ruotsiksi Finska Cavalier King Charles Spanielföreningen r.f) ja kotipaikaksi Helsinki.

9.5.1987 yhdistykselle myönnettiin rotujärjestöoikeudet.

Jäsenmäärä oli vuoden 1987 lopussa 987, vuoden 91 lopussa 1342 sekä vuoden 95 lopussa 1573 kpl.

Suomen Cavalier Kingcharlesinspanieliyhdistys r.y:n jalostustoimikuntaan kuuluu syyskokouksen vuodeksi kerrallaan valitsema jalostustoimikunnan puheenjohtaja sekä hänen esittämänä tarpeellinen määrä toimikunnan jäseniä, jotka hallitus hyväksyy.

## 3. Rodun kehitys

Jo 1400-1500 luvuilta löytyy tietoja eri puolilta Eurooppaa pienistä kääpiöspanieleista, jotka ovat nykyisen cavalierin esi-isiä. Kaikkihan me olemme kuulleet tarinat Maria Stuartin teloituksesta ja pienestä spanielista, joka löytyi hänen helmojensa alta. Vaikka kuningas Kaarle I:lla oli myös spanieleita, niin kuningas Kaarle II on se, joka niitä varsinaisesti harrasti, ja joka on antanut nimensä rodulle. Väitetään mm., että hän olisi säädellyt lain, jonka mukaan näillä kääpiöspanieleilla olisi ollut vapaa pääsy joka paikkaan valtakunnassa.

Kirjallisuudessa kerrotaan, että 1700-luvun loppupuolella esiintyi erityyppisiä spanieleita; suuria ja pieniä vesispanieleita, springereita ja cockereita sekä king charlesinspanieleita. Tiedetään, että viimeksi mainitut työskentelivät ylösajavina ja noutavina koirina. Blenheim palatsissa kasvatettiin pitkään pieniä punavalkoisia spanieleita ja näiden mukaan punavalkoinen cavalierikin on saanut nimensä. Olemme kuulleet, miten cavalierin pääläällä oleva väritäplä on saanut alkunsa Marlboroughin herttuatar Sarahin sormenjäljestä. Näihin aikoihin alkoi pikku

spanieleiden tyyppi yhtenäistyä. The Toy Spaniel Club perustettiin vuonna 1886 ja kaikille väreille annettiin silloin omat nimensä.

Vasta 1920-luvulla ryhdyttiin Englannissa järjestelmällisesti jalostamaan pitkäkuonoisempaa tyyppiä ja vuonna 1928 perustettiin The Cavalier King Charles Spaniel Club, jolloin laadittiin rodulle oma rotumääritelmä.

## 4. Suomen kanta

Suomeen ensimmäiset cavalierit tuotiin Englannista vuonna 1952, kasvatusta lähti käyntiin hitaalla tavalla ja vasta 1970-luvun puolessavälissä voitiin huomata rodun suosion nousua hiljalleen, kunnes 1980-luvun puolenvälin jälkeen tapahtui varsinainen räjähdys.

Kun vuonna 1981 rekisteröitiin 354 cavalieria, vastaava luku kymmenen vuotta myöhemmin oli kolminkertainen. (kts. taulukko)

## 5. Tavoitteet

Tämän tavoiteohjelman liitteenä on Cavalier kingcharlesinspanielin rotumääritelmä selityksineen, josta käy ilmi melko yksityiskohtaisesti rodun ulkomuotoon ja rakenteeseen liittyviä toivottuja ominaisuuksia. Ulkomuodon lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota koirien terveyteen ja luonteeseen.

Suomen Cavalier Kingcharlesinspanieliryhdistys r.y:n jalostustoimikunnan tavoitteena on rodussa esiintyvien sydänsairauksien ja vikojen esiintymistiheyden vähentäminen. Vuonna 1992 Suomessa tehdyssä tutkimuksessa (suorittajana pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri Mikael Ilves) 64 koiran otoksesta löytyi 50 %:lla 4 - 5 vuoti- ailla sydämen sivuääni. Vuosien 1994 ja 1995 on kerätty ja tallennettu epävirallisia sydäntarkastuslausuntoja noin 300 kpl/vuosi. Silmätarkastustilasto vuodelta 1993 osoittaa, että tarkastetuilla

### Rekisteröintitilasto

1971	1 kpl	1972	23 kpl	1973	40 kpl
1974	56 kpl	1975	92 kpl	1976	131 kpl
1977	214 kpl	1978	236 kpl	1979	237 kpl
1980	249 kpl	1981	356 kpl	1982	392 kpl
1983	381 kpl	1984	443 kpl	1985	533 kpl
1986	539 kpl	1987	573 kpl	1988	686 kpl
1989	867 kpl	1990	923 kpl	1991	1104 kpl
1992	1058 kpl	1993	1010 kpl	1994	935 kpl
1995	790 kpl				

265 koiralla oli löydöksiä 6 kap-paletta. Ne olivat epävirallisia tu-loksia. Näistä 4 oli verkkokalvon dyspasia eli vajaakehitys (RD) tapausta ja 2 perinnöllinen harmaakaihi (HC) tapausta. Verkkokalvon etenevä surkastu-minen (PRA) tapauksia ei ollut. Vuonna 1995 silmätarkastuksia suoritettiin 241 kpl, joista löydöksiä 7 kpl; 1 RD, 3 tulkinnanvaraista RD:tä, 1 tulkinnan-varainen HC, 1 PRA sekä 1 tulkinnanvarainen PRA. Silmä- ja polvisairauksien ja -vikojen kohdalla tilannetta seurataan.

## 6. Jalostuksen painopiste

Jalostuksella pyritään mahdollisimman terveeseen ja pitkäikäiseen rotuun, hyvään luonteeseen ja ulkomuotoon.

## 7. Jalostukseen liittyvät muut määräykset ja ohjeet

### Yhdistyksen jalostus-ohjesaantö (hyväksytty 27.5.1986)

- nartun tulee olla täyttänyt 18 kuukautta synnyttäessään  
- nartun on oltava näyttelyiden laatuarvostelussa vähintään keskimäärin ensimmäisen (1) palkinnon arvoinen  
- uroksen täytyy olla näyttelyiden laatuarvostelussa vähintään keskimäärin KUMAN/SA:n arvoinen. Sekä nartulla että uroksella on oltava voimassa olevat terveystarkastukset. Terveystarkastus-ajankohtana koiran tulee olla vähintään vuoden ikäinen. Jalostus-toimikunta vaatii seuraavat terveystarkastustulokset: - polvinivelten kliininen tutkimus. Polvitutkimuksen voi suorittaa vain SKL-FKK ry:n hyväksymä polvi-eläinlääkäri käyttäen virallista polviläusuntokaavaketta. Hyväksyttävä tulos 9.9.1993 alkaen on Putnam asteikon mukaan 0 & I. Siitosyhdistelmän toinen koirista täytyy kuitenkin olla puhdas O.

-sydämen kuuntelulöydös. Tutki-mus suoritetaan vuosittain (\*).

Koira, joka on ollut terve 7 vuotiaaksi asti ja sen jälkeen tutkitaan, hyväksytään jalostukseen, vaikka sillä sen jälkeen todettaisiin sivuääni.

-silmätarkastustutkimus (ei saa olla kahta vuotta vanhempi). Jotta koira voidaan todeta terveysil-mäiseksi on kaavakkeesta käytävä ilmi, ettei koira osoita PRA, HC eikä RD sairauden oireita. Silmätarkastustutkimusten ns. kysymysmerkkitulokset ovat voimassa vuoden.

Kasvattajan tulee olla Suomen Cavalier kingcharlesinspanieliryh-distys r.y:n jäsen.

Jalostukseen suositellaan käytet-täväksi yksilöitä, jotka ovat vapaita perinnöllisistä sairauksista ja vioista ja polveutuvat mahdollisimman terveiksi tunnetuista suvuista. Jalostustoimikunta voi kuitenkin poikkeustapauksessa myöntää luvan erityisen ansioituneen yksilön käyttöön, jos sen katsotaan hyödyttävän Suomen cavalier king charlesinspanieli kantaa.

## 8. Tavoitteiden toteutus

Ohjelman mukaisesti tavoitteisiin pyritään noudattamalla  
- SKL-FKK:n jalostukseen liittyviä ohjeita ja määräyksiä  
- Suomen Cavalier Kingcharlesin-spanieliyhdistys r.y:n sääntöjä sekä rotujärjestön jalostus-toimikunnan ja hallituksen ohjeita liittymällä  
- SKL-FKK r.y:n PEVISA-ohjelmaan sydänten osalta (liite) järjestämällä  
- käytännön jaiostusneuvontaa - terveystarkastustilaisuuksia seuraamalla  
- rodun kehitystä antamalla  
- tarvittavaa informaatiota tarkistamalla  
- tavoiteohjelman muutostarpeet vähintään viiden vuoden välein

**Suomen Cavalier Kingcharlesin-spanieliryhdistys r.y:n jalostus-toimikunta 30.09.1995**

**Anne Lindström  
Jal.tmk:n puheenjohtaja**

(\*) Nykyisin sydäntarkastustulos ei saa olla astutushetkellä 10 kuukautta vanhempi.

### Liite

#### SKL-FKK:N PERIYTYVIEN VIKOJEN JA SAIRAUKSIEN VASTUSTAMISOHJELMA (PEVISA) CAVALIER KINGCHARLESINSPANIELI RODULLE

**Pentueen rekisteröimiseksi asetetaan sen vanhemmille seuraavat**

**ehdot:**

- todistus sydämen kuuntelutuloksesta
- koiran tutkimustulos saa olla korkeintaan vuoden vanha pentuetta rekiste-röitäessä
- koiran on oltava tutkimushetkellä tunnistusmerkitty SKL-FKK:n ohjeiden mukaisesti
- tutkimustulos ei vaikuta pentueen rekisteröintiin